T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2014 / 580
KARAR NO : 2014 / 609
KARAR TR : 5.5.2014

ÖZET : Araştırma görevlisi olarak görev yaparken, 2547 sayılı Yasanın 35. maddesi kapsamında yüksek lisans / doktora eğitimi alması amacıyla kadrosu geçici olarak başka bir Üniversiteye aktarılan ve daha sonra davalı Üniversiteye dönen davacının; mecburi hizmet yükümlülüğünün kaldırılması ve lisansüstü eğitimi öncesinde imzalamış olduğu taahhüt ve kefalet senedinin iptal edilmesi amacıyla yaptığı başvurunun reddine ilişkin davalı Rektörlük kararının iptali istemiyle açtığı davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : S.G.
Davalı : Yüzüncü Yıl Üniversitesi Rektörlüğü
Vekili : Av. H.K.

O L A Y : Davacı, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 35, maddesi uyarınca Aralık 2004 tarihinden itibaren, Araştırma Görevlisi kadrosunun, davalı Yüzüncü Yıl Üniversitesi tarafından lisansüstü eğitim yapmak amacıyla İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimler Enstitüsüne aktarıldığını; 10.12.2012 tarihinde Doktora eğitimimi tamamlayarak davalı Üniversitedeki görevine başladığını; 30.09.2013 tarihinde, emsal Danıştay ve İdare Mahkemeleri kararı gereğince, mecburi hizmet yükümlülüğünün kaldırılması ve lisansüstü eğitimi öncesinde imzalamış olduğu taahhüt ve kefalet senedinin iptal edilmesi amacıyla davalı Rektörlüğü'ne dilekçe verdiğini; 4.10.2012 tarih ve 25130427/907-99-6885 sayılı yazı ile talebinin reddedildiğini ifade ederek; anılan işlemin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

Davalı idare vekilince birinci savunma dilekçesinde, Uyuşmazlık Mahkemesinin kararları doğrultusunda, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu ileri sürülerek, görev itirazında bulunulmuştur.

VAN 1. İDARE MAHKEMESİ; 20.11.2013 gün ve E:2013/1891 sayı ile, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 35.maddesinin 2'nci ve 3'üncü fıkralarında düzenlenen bir üniversitede görev yapan öğretim elemanın kadrosunun başka bir üniversiteye nakledilmesindeki amacın, ilgililerin akademik gelişimini sağlamak olduğu, kurumların bu gelişimin maliyetlerini üstlenirken öğretim elemanlarının gelişim sürecinde elde ettikleri bilgi ve tecrübelerinin, hizmet götürdükleri üniversiteye veya üniversite öğrencilerine yansıtılmasını gözetmek ve sağlamak durumunda oldukları dikkate alındığında, idarelerce bu hizmet yansımasını ve kamu yararını gerçekleştirmek için başka bir kuramda görevlendirdiği veya kadrosuyla naklettiği öğretim elemanlarının geri dönüşünü sağlamak üzere önlemler alabileceği, bunun için ilgili yönetmelikte kişilere mecburi hizmet yükümlülüğü veya taahhütname ve kefalet senedi imzalatmak şeklinde yaptırımlar öngören düzenlemeler yapılabileceğinin yargı kararlarıyla kabul edildiği; nitekim 2547 sayılı Yasanın 35'inci maddesinde belirtilen kamusal yararın elde edilmesine yönelik olmaları nedeniyle bu hükme dayanılarak çıkartılan Yönetmelikte hukuka aykırılık bulunmadığı, ayrıca, taahhütname ve kefalet senedinin ilgili idarelerce kamu gücüne dayalı, tek taraflı irade ile düzenlendiği ve ilgililerine hizmet gereğinin bir koşulu olarak imzalattırıldığı hususlarının, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 15.11.2002 günlü, E:2002/557, K:2002/809 sayılı kararı ile hükme bağlandığı; bu durumda, 2547 sayılı Yasanın 35'inci maddesi uyarınca başka bir üniversitede öğretim üyesi yetiştirme programı kapsamında eğitim yapmak üzere görevlendirilmesindeki amaç göz önüne alındığında, davacının taahhüt ve kefalet senedini idare ile eşit düzeyde olarak, isteği ve özgür iradesi ile imzaladığının kabulü mümkün olmadığı gibi, bu senedin ihtiva ettiği yaptırımların, kamu hukuku düzenlemeleri ve hizmet gereklerine dayandığı gerçeği karşısında, senedin icrası aşamasında ortada özel hukuk alanını ilgilendiren bir uyuşmazlığın varlığından söz etmeye olanak bulunmadığından, idarece kamu gücüne dayanılarak ve tek yanlı irade ile kurulan taahhüt ve kefalet senedinde yer alan mali yaptırımların uygulanmasına ilişkin işlemin iptali isteminden doğan uyuşmazlığın çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu sonucuna ulaşıldığından, davalı vekilinin bu davanın adli yargıda çözümlenmesi gerektiğini ileri sürerek yaptığı görev itirazının yerinde görülmediği gerekçesiyle; davalı idarenin görev itirazının reddine, uyuşmazlığı çözümlemekle Mahkemelerinin görevli olduğuna karar vermiştir.

Davalı idare vekilinin olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması yolunda süresi içerisinde verdiği

dilekçesi üzerine dava dosyasının onaylı örneği Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI; konunun çözümü için uyuşmazlığın temelini oluşturan işlemin incelenmesinin gerektiği; dava konusu uyuşmazlığın, taraflar arasındaki sözleşmeden diğer bir ifadeyle yüklenme ve kefalet senedinde yer alan borçtan kaynaklandığı; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun öğretim elemanı yetiştirmeye ilişkin 35. maddesinde, "Yükseköğretim kurumları; kendilerinin ve yeni kurulmuş ve kurulacak diğer yükseköğretim kurumlarının ihtiyacı için yurt içinde ve dışında, kalkınma planı ilke ve hedeflerine ve Yükseköğretim Kurulunun belirteceği ihtiyaca ve esaslara göre öğretim elemanı yetiştirirler. (Ek fıkra: 17/08/1983 - 2880/18 md.) Öğretim elemanı yetiştirilmesi amacıyla üniversitelerin araştırma görevlisi kadroları, araştırma veya doktora çalışmaları yaptırmak üzere başka bir üniversiteye, Yükseköğretim Kurulunca geçici olarak tahsis edilebilir. Bu şekilde doktora veya tıpta uzmanlık veya sanatta yeterlik payesi alanlar, bu eğitimin sonunda kadrolarıyla birlikte kendi üniversitelerine dönerler. / (Ek fıkra: 17/08/1983 - 2880/18 md.) Yurt içi veya yurt dışında yetiştirilen öğretim elemanları, genel hükümlere göre bağlı oldukları yükseköğretim kurumlarında mecburi hizmetlerini yerine getirmek zorundadırlar. Bu yükümlülüğü yerine getirmeyenlere, yükseköğretim kurumlarında görev verilmez. Özel kanunlarla getirilen mecburi hizmet çalışmaları bu hüküm dışındadır." hükmünün yer aldığı; olayda, davacının İstanbul Teknik Üniversitesinde görevlendirilmeden önce yüklenme senedi ve kefalet senedi ile, mecburi hizmet süresi dolmadan hizmetinde bulunduğu Yüksek Öğretim Kurumu ve mecburi hizmetinin devredildiği kurum tarafından görevden çekilmiş sayıldığında mecburi hizmetine tekabül eden ödemelerin tamamının ve % 50 fazlası ile ayrıca bu ödemelere ilişkin sarf tarihinden itibaren hesaplanacak yasal vs. vergi ve kanuni ödemelerle birlikte nakden ve defaten ödemeyi kabul ve taahhüt etmiş olduğu; söz konu yüklenme ve kefalet senedi ile, Üniversiteye karşı mecburi hizmet yükümlülüğü ya da parasal karşılığı taahhüt edilmek suretiyle Üniversite ile araştırma görevlisi arasında, tarafların karşılıklı hak ve yükümlülüklerini içeren bir sözleşme ilişkisi kurulduğunun açık olduğu; dolayısıyla, uyuşmazlığın taraflar arasındaki sözleşmeden diğer bir ifadeyle yüklenme ve kefalet senedinde yer alan borçtan kaynaklandığı, sözleşmede yer alan borçtan kaynaklanan uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli bulunduğu gerekçesiyle; 2247 sayılı Kanun'un 10. ve 13. maddeleri gereğince, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına, dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmesine karar vermiştir.

Başkanlıkça, 2247 sayılı Yasa'nın 13. maddesine göre Danıştay Başsavcısının yazılı düşüncesi istenilmemiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Ayhan AKARSU ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 5.5.2014 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME: Başvuru yazısı ve dava dosyası üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı idare vekilinin anılan Yasanın 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nca, 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Mehmet Ali GÜMÜŞ'ün davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, Yüzüncü Yıl Üniversitesinde araştırma görevlisi olarak görev yaparken, 2547 sayılı Yasanın 35. maddesi kapsamında yüksek lisans / doktora eğitimi alması amacıyla kadrosu geçici olarak İstanbul Teknik Üniversitesine aktarılan ve daha sonra davalı Üniversiteye dönen davacının; mecburi hizmet yükümlülüğünün kaldırılması ve lisansüstü eğitimi öncesinde imzalamış olduğu taahhüt ve kefalet senedinin iptal edilmesi amacıyla yaptığı başvurunun reddine ilişkin davalı Rektörlüğün 4.10.2012 tarih ve 25130427/907-99-6885 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun, "Öğretim elemanı yetiştirme" başlıklı 35. maddesinde "Yükseköğretim kurumları; kendilerinin ve yeni kurulmuş ve kurulacak diğer yükseköğretim kurumlarının ihtiyacı için yurt içinde ve dışında, kalkınma planı ilke ve hedeflerine ve Yükseköğretim Kurulunun belirteceği ihtiyaca ve esaslara göre öğretim elemanı yetiştirirler.

(Ek fıkralar: 17/8/1983-2880/18 md.) Öğretim elemanı yetiştirilmesi amacıyla üniversitelerin araştırma görevlisi kadroları, araştırma veya doktora çalışmaları yaptırmak üzere başka bir üniversiteye, Yükseköğretim Kurulunca geçici olarak tahsis edilebilir. Bu şekilde doktora veya tıpta uzmanlık veya sanatta yeterlik payesi alanlar, bu eğitimin sonunda kadrolarıyla birlikte kendi üniversitelerine dönerler.

Yurt içi veya yurt dışında yetiştirilen öğretim elemanları, genel hükümlere göre bağlı oldukları yükseköğretim kurumlarında mecburi hizmetlerini yerine getirmek zorundadırlar. Bu yükümlülüğü yerine getirmeyenlere, yükseköğretim kurumlarında görev verilmez. Özel kanunlarla getirilen mecburi hizmet çalışmaları bu hüküm dışındadır." hükmüne yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, davacının Yüzüncü Yıl Üniversitesi'nde araştırma görevlisi olarak görev yapmakta iken, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 35.maddesi uyarınca İstanbul Teknik Üniversitesi'nde görevlendirildiği; Yüzüncü Yıl Üniversitesi ile imzalamış olduğu, Kamu Personeline Mahsus Yüklenme Senedi ve Muteber İmzalı Müteselsil Kefalet Senedine Göre, Yerine Getirmesi Gereken Mecburi Hizmet Yükümlülüğünün İptali istemiyle yaptığı 30.9.2013 tarihli başvurusunun reddine ilişkin davalı Rektörlüğün 4.10.2012 tarih ve 25130427/907-99-6885 sayılı kararının iptali istemiyle

bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bu duruma göre, taahhüt ve kefalet senedinin davacı ve kefilleri tarafından tek taraflı olarak imzalanarak idareye karşı taahhütte bulunulması karşısında, davacı tarafından mecburi hizmet yükümlülüğünün iptali istemiyle açılan davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın başvurusunun kabulü ile davalı Rektörlük vekilinin görev itirazının reddine ilişkin Van 1. İdare Mahkemesi kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile davalı Rektörlük vekilinin görev itirazının reddine ilişkin Van 1. İdare Mahkemesinin 20.11.2013 gün ve E:2013/1891 sayılı GÖREVLİLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 5.5.2014 gününde Üye Sıddık YILDIZ'ın KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR	Eyüp Sabri BAYDAR	Ali ÇOLAK	Sıddık YILDIZ

Üye	Üye	Üye
Nurdane TOPUZ	Ayhan AKARSU	Mehmet AKBULUT

KARŞI OY

Dava, Yüzüncü Yıl Üniversitesinde araştırma görevlisi olarak görev yaparken, 2547 sayılı Yasanın 35. maddesi kapsamında yüksek lisans / doktora eğitimi alması amacıyla kadrosu geçici olarak İstanbul Teknik Üniversitesine aktarılan ve daha sonra davalı Üniversiteye dönen davacının; mecburi hizmet yükümlülüğünün kaldırılması ve lisansüstü eğitimi öncesinde imzalamış olduğu taahhüt ve kefalet senedinin iptal edilmesi amacıyla yaptığı başvurunun reddine ilişkin davalı Rektörlüğün 4.10.2012 tarih ve 25130427/907-99-6885 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-a maddesinde, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları idari dava türleri arasında sayılmıştır.

2547 sayılı Yasa uyarınca başka bir üniversitede öğretim üyesi yetiştirme programı kapsamında eğitim yapmak üzere görevlendirilmesindeki amaç göz önünde bulundurulduğunda, davacının bu taahhüt ve kefalet senedini idare ile eşit düzeyde olarak, isteği ve özgür iradesi ile imzaladığından söz etmeye olanak bulunmadığından, ortada özel hukuk alanını ilgilendiren bir uyuşmazlık bulunmamaktadır.

İdarece kamu gücüne dayanılarak ve tek taraflı irade ile kurulan taahhüt ve kefalet senedine ilişkin uyuşmazlığın 2577 sayılı Yasanın 2/1-a maddesinde sayılan iptal davaları kapsamında görüm ve çözümünde idari yargı görevli bulunmaktadır.

Açıklanan nedenlerle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nca yapılan başvurunun reddi gerektiği görüşüyle, aksi yöndeki karara karşıyım.

Üye
Sıddık YILDIZ